

ཐུའུ་ཁྱིའི་ཕུས་འཇག་ ༤༥

༡༡། རྗེ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་འབུམ་ དཔེ་བསྐྱར་མ་བཞུགས་སོ། །

(༡༠/༥༥)

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་གི་བ་འཇུག་ཁང་ནས་བརྒྱུགས།

ཡུང་གོའི་བོད་རིག་བ་དཔེ་རྙིང་ཁང་།

༩༩། རོ་ཅང་རྩེ་བཅོམ་ཏུ་བཞུགས་པའི་གཞུང་འབྲུག་ན་པེ།

འཕྲུལ་མ་པོ་དེ་གི་ཤུལ་བཞུགས།

དཔེ་སྟེན་པ། ཟུལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་སྟེན་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པོ།
མཁུན་ཤོག་མཇེས་འགོད་པ། འཁྲོ་འབྲུལ་རྩོམ་པ།

ཕྱེད་པོ་ལྷ་ལ་འགྲུག་པ།

དེབ་རེ་གཉིས་པ།

༂། །རྩོ་ནང་རྩོ་ར་ན་ཐའི་གསུང་འབྲུམ།

(༡༠/༥༥)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱེགས།

*

ཀྲུང་གོ་པོ་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྟེན་ཁང་གིས་བསྐྱེན་ཏེ་བཀྲམ།

ལེ་ཅིན་མཐོ་རིན་ཚུན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་ཁེས་དཔར་བཅུག་པ།

ཆི་མོ་༡༠༠༤མཐོ་རིན་ཚུན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་ཁེས་དཔར་བཅུག་པ།

ཆི་མོ་༡༠༠༤མཐོ་རིན་ཚུན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་ཁེས་དཔར་བཅུག་པ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠༧—༧༥༠༠

ISBN978—7—80253—013—3/B. 51

གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་༧—༥༥མཐོ་རིན་ཚུན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་ཁེས་དཔར་བཅུག་པ། ༡༧༠. ༠༠

出版人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据
觉囊·多罗那他文集 藏文/觉囊·多罗那他著
百慈藏文古籍研究室编 - 北京
中国藏学出版社, 2008. 4 (先哲遗书 43-87)
ISBN 978-7-80253-013-3
I 觉… II ①觉…②百… III.喇嘛教
- 古籍-汇编-藏语 IV .B946.6
中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第040183号

先哲遗书 (六十二)
觉囊·多罗那他文集
(20/45)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本 880×1230毫米 1/32 印张 569
2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷
印数 0001—1500册

ISBN978-7-80253-013-3/B 51

本文集总定价(1-45卷) 910 00元

༣། དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟུན་དཀར་མེན་པོ་ཆེ་ཐུབ་པསྟེ་ཉེ་མ་ཚོགས་གིས་སྤྱི་གཙོ་སྦྱང་གནང་སྟེ། དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་མངས་པ་རང་ཐུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ཡིག་ས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་རྩ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསལ་ལ། དཔེ་སྒྲུབ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱད་སྟོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་ཐུས་སྤྱོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ནོར་སྤྱད་སྟོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱེད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ནོར་མཛད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱད་སྟོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉེ་ཆར་དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གོས་བུས་མཐར། རྩོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱད་སྟོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་ཐུར་སྟོབ་དང་ཆ་ཆར་རྩ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅིན་བརྟུས་》 ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལ་མཐུད་ནས་འགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་རྒྱུན་བརྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་བྱུང་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་རྩ་མས་ཤུལ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་རྩ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་བསྐྱས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། བདེ་དོན་རིག་པ་དང་། གསེབ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་ ཕྱི་རིག་སོགས་བརྒྱ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱིན་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱིན་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
སྐལ་པ་བཟང་ཞིང་གཟི་བུ་དེ་གི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་
དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཐྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་ལལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྲིས་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་གསལ་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་བྲིས་རྒྱུ་གསལ་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་
བསྟེ་ལོན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསལ་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་
བྱུ་བ་བྱུང་། པར་གི་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུ་གཞན་པ་དང་བསྟར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དཔ་མོ་མའི་བསྟེ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལྟ།

དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་བྱུ་བ་བསྟར་ཏེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་མོགས་གྱིས་རྒྱུ་སྐྱོར་དང་མཛུབ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱབས་པ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་མོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོན་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟྱི་ཞུལ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་གཤམ་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་མྱོད་པས་དཔྱད་ལན་དག་གིས་
ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ་ལྟ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྟོ་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་རྩེ་བ་དང་བོའི་ཆེས་ ༡༠ ལ།

སྒྲོན་འགོའི་ལུ་ཚིག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྣམས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སྐུ་རྟགས་སྟོན་དག་མངོན་བརྗོད་ཐེབ་སྟོང་། ལྷ་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། ལྷ་ཆོད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་རྣམས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོད་ལ་མ་ལོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འཁྱར་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྒྲིགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལྷན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཆོས་ཆོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གངས་སུ་བགངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟུང་སྐར་ཆོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྒྱ་རྒྱུང་དར་བྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་ཤར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་རྒྱུང་མཆོད་དེ། དཔེར་ན། ཨོ་ག་སི་ཡོར་རྟེ་
དང་། ཏར་མིད་ལྷ་ཐུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྟོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་

ནུམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དབེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་ཕྱི་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྟོན་མདོ་ཙམ་ཞུན། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་གོང་
སྒྲུབ་ཟིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྟོན་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། གཞུབས་ཆེན་
ཟིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྒྲུབ། ལུ་སྟོན་བཤད་རྒྱན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། ཞེས་
དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བརྒྱད་པ། ཤེད་སྒྲུབ་པ་ཞི་ཕྱེད་སྟོར་དུག་བསྟེན་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོགས་ཀྱི་འགྲུང་བྱང་དང་འཆད་ཚུལ་
ཀྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་ལ་བརྒྱད་པའི་བྱང་པར་དང་མན་བག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཤིང་
རྟ་བརྒྱད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཙག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་
པའི་ལུས་སྟོག་འོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ལྷི་རབས་རང་
རའི་བརྒྱད་འཛིན་རྣམས་ལ་འབྲུན་ཡུན་ཐན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་ནོར་བུ་ཟིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུ་ལྔ་པ་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་
 གྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་
 དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ནི་སྤྱོད་ཡོངས་གྲགས་
 ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཛུགས་སྒྲིབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དང་གི་ཡང་
 དག་པའི་སྤྱི་ཤེས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྤྲོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཏེ། དང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་
 ཁྲིད་དང་ཅ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཛོམ་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིབ་དཔེ་
 རྒྱུ། རྒྱུ་སྤྲེལ་སྐོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་
 དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕེལ་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ལུ་རྒྱུ་པའི་
 རྒྱལ་པ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་འོངས་སུ་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་པ་འདིར། རང་རེའི་
 ཡལ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་མོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་རྒྱལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་རྒྱུ་
 རྒྱུ་དང་དང་སྤྲེལ་བྱེད་རྒྱུ་ལྷོ་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
 ཟད། འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྤྲོས་འབྲུལ་མ་འགྲོ་གྱི་
 གན་དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཚོན་ན། རང་རེའི་ཐུག་པར་བཅ་
 པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤྲོ་ན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཚོག་ཏུ་རྒྱུ་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། རྒྱུ་གསར་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྲོས་པ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱུ་གསར་ཚོམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱུ་ཤིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱུད་ལས་གྲུབ་པའི་
 མདོ་རྒྱུ་གསར་གྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
 གསལ་ཡིག་བརྟེན་དང་སྟོན་པ། རྩིས་དང་གསོ་རིག་སྐོར་གསལ་དཔེ་དགོན་འཛོམ་
 པ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུག་པ་
 རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟུར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྒྱུན་པ་དང་
 བསྒྱུན་རྩིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་ཐོན་རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ནུ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་
འདི་རྒྱ་ཆེད་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་ལམ་དུ་ལུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོད་དཔེ་ཆོགས་དཔར་སྦྱན་ཞུ་རྒྱུ་འོ་ལ་ལྷག་བསམ་ལྡན་
ཞིང་མཐུན་སྦྱན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྦྱོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྦྱབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཐུན་མཐུན། །

ཞོར་འབྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། མེས་ཀྱི་སློ་གོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྟེས་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྤིང་པོས་
དཔེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་བ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྤིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྡན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྟ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ཁྱའི་ལས་ཀ་རྩུང་ཟད་རེ་སྦྱབ་ལུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱོས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཞུ། །

ཐོན་འབྲོག་རྒྱན་འབྲུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་གྲས་ལུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་ང་ཚོའི་རྩོམ་རྒྱུ་རྒྱ་མཚན་གསུང་འབུམ་སྤྱོད་གས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་སྐྱེད་ལུས་པ་འདི་ནི། གཟུགས་དཀར་མཚོག་སྤྱོད་ཐུབ་
བསྐྱེད་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱེད་འོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་
ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་
བཅུའི་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྤྱོད་ང་ཚོའི་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ལམ་
དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་པོད་བཅུ་ལྟ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟག་
བརྟན་པར་མ་ཞེས་འཕོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྤྱི་
ལོ་1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྱད་ཀྱི་གྲུང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་
བའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྤྱེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་བ་བསོད་
ནམས་དབང་ཕྱུག་སྤེས་ཡོན་བདག་བྱས། རྒྱ་རྒྱ་མཚན་དངོས་སྤྱོད་གཉའ་ཡི་
བརྩེ་དཀོན་མཚོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཚམས་སྤྱོད་དང་པར་བྱང་འབྲི་བ་
སོགས་བྱས་ཏེ། རུས་འཁོར་སྤྱུགས་སྤེང་དང་སྒྲིག་གཉིས་ཤན་སྤྱོད་སོགས་ཚས་
ཚན་བཅུ་བཞི་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཚོས་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་བྱངས་
ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བརྒྱུས་པ་བཅས་པོད་

བཙུ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱ་དཔེ་པར་མ་ཚར་གཅིག ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྤངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། བྱིས་དུས་འགྱུར་
སྐབས་སུ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེར་མེད་པོད་ལྗོངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྱོད་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཙན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་ཚུལ་གྱི་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབུམ་གྱི་པར་རྣམས་བཀའ་རྒྱ་བཏབ་སྟེ་པར་མི་ཆོག་པ་མཛོད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་རྣམས་ཁ་ཚར་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས། སློ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དཀར་
ཆག་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛོད་འདུག །དེའི་རྗེས་ན་ལུ་རི་ཕུག་སྐུལ་སྐྱས་མཛོད་
པའི་ཏུ་ར་བླ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། པོད་ཀ་ནས་ཙ་པར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྗེ་བླ་མ་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཞུགས།

ད་ལྟ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་པོ་བྱང་དུ་པོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྗེ་བླ་མ་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དཀར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཇལ་
རྒྱུ་མ་རྟེན། དེ་ཡང་ལུ་རི་ཕུག་སྐུལ་སྐྱས་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་པ་ལྗེ་བླ་མ་ཚུལ་གནང་སྟེ། ལྔ་རྟག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟིང་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྣམས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་ཐུང་ལ་
 རྒྱལ་ཁ་གསལ་མཛད་ཚུ་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ལ་ལུ་རི་ལུག་
 རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྣམས་སྟེ། ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་གི་
 པར་རྙིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་པོད་བཙུ་ལྔ་དང་། པོད་
 གངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་རྩང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
 རྩིང་།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་གྲོག་གྲྲ་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
 གི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་བྲམ་མ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཇམ་ཐང་དུ་གིང་
 པར་ལ་བསྐོས་པའི་སྒྲིགས་བམ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་ཐེངས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སྤར་རྩི་ནང་རྟག་བརྟན་དུ་བཞུགས་པ་ཚུ་མ་པ་པོ་དྲ་ར་
 ལུ་ཐ་ར་ཉིད་གི་བྱུག་དཔེ་སྐབས་འགར་བྱུག་མཆན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
 རྒྱངས་གནས་བཅུ་ལྟ་ཁང་ནང་བཞུགས་བྱིས་མ་པོད་རྒྱང་བཅུ་ལ་ཆོས་
 ཚན་༤༥བསྐྱར་གཞི་དང་། རྩི་ནང་རྟག་བརྟན་གི་པར་རྙིང་པོད་བཙུ་ལྔ་པོད་
 ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལ་རི་བ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པ་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
 སྒྲིགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། པར་རྙིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཚན་༣༡༤བྱུང་བ་ལ་
 སྤར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་གང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐང་གཉིས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་བྱི་གཉིས་དང་བྲིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་ཅུ་པའི་ཆ་
 ཅས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག །ཆོ་གའི་
 སྒྲོར་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆོན་དགུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 ཅམས་ཀྱང་། ལྷག་རྟགས་ནང་དུ་བརྟན་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། རྟག་བརྟན་
 པར་རྟེན་དང་འབྲས་སྐྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་གང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་བུའི་སྒྲོར་མ་རྟགས་ཅན་དང་། ཞ་རྟགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་རྟགས་ཅན་དཔུ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཟེན་བྲིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་གསུང་སྒྲོབ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོས་ཟེན་
 བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་རྩ་འགྲོའི་དག་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་མཆོས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ། འ་རྟགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ཡོ་རྒྱས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཞབས་བདགས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༡ལ་འཛམ་གང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟེན་དང་འབྲས་སྐྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟེན། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟེན་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༧། ཡང་རྟག་བརྟན་དང་
 འཛམ་གང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྐྱངས་གནས་བརྟུ་ལྟ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ལྟེབ་༡༩༥གསར་རྟེན་བྱུང་།

བ་བཅས་ལ། ལུ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྒོར་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོད་
བསྐྱེད་མས་དེ་བ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཚན་༡༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཆོ་ལོ་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་རྩལ་པ་པོའི་ཕྱག་དཔེའི་གཡར་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བརྒྱ་ལྔ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་ཕྱི་ཤར་ནང་བཞག་ས་གཏམ་དུ་བྱ་བ་
ནོར་ལུང་འབྲུང་གནས་ལྟེ་བཤ། ཡང་ཕྱི་ཤར་ནང་བཞག་ས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
ནམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ནམ་པར་བཀོད་པ་ལྟེ་བཤ། ལྟེ་ལག་
བྲིས་གྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཆོ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛམ་ཐང་ལ་རྟགས་<<རྩ>>འདི། དག་ཆ་ནོར་བཅོས་ལ་གྲག་རྟག་འདི།]
དང་། མཆན་རྣམས་གྲག་རྟག་< >འདིའི་ནང་དུ་སྒྲག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལུ་རྒྱ་ཞིག་ལ་དེ་བ་བཞི་པའི་ནང་དུ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆོ་དབང་ཀུན་བྱབ་གྱི་གསུང་ལྟ་
སྟོང་ཆོ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛམ་ཐང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བཟང་མ་ཏི་པའི་ཆོ་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཇག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་རྣམ་གཅོད་པོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་རྣམས་སྤྱི་
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐ་སྟོན་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་

པེད་སྐྱེད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབུམ་འདི་ཅིས་འཁོར་ནང་དུ་སྐྱགས་པའི་འགྲོ་སོང་ཙུ་
འདྲ་ཚོགས་པ་ནས་ཞུས་ཤིང་། བར་སྐྱེན་ཆར་ལྷ་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་བོད་རིག་པ་
དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བགྱིས། ཆར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཨིན་གྱིན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱའི་སྐྱེད་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཆར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཙུ་འདྲ་
ཚོགས་པ་ནས་བགྱིས་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་ཞུན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སྤྱད་པར་དུ་
བསྐྱེན་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དུ་ཐུལ་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་བོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་བོད་བཙེ་ལྷ་
གཡར་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་ཐང་སྤྱི་མ་ཐུན་སེལ་མཚོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཙེལ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྒྲིག་རྒྱ། ཞུ་དག་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤུལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཚོག་ནས་ཉང་ཡུལ་
ཆོས་འབྱུང་ཞུ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱི་མ་དཔེལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་
ཞུ་དག་གི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྟེ་
ཆེ་ཞུ་བའོ། །

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀླུ་བདེ་ལོགས་ཀྱིས།

